



# Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi kaivoslain muuttamisesta

Kaivoslakia koskevan esitysluonnoksen perusteella saa käsityksen asian valmistelusta ja keskeisistä ehdotuksista. Olennaiset vaikutuslajit on tunnistettu. Esitysluonnoksen hyödyistä on vaikea saada kattavaa kokonaiskuva. Esitysluonnoksen yhtenä tavoitteena on parantaa kaivosten ympäristön suojelua. Esitysluonnoksen perusteella ei saa riittävää käsitystä, kuinka suurta muutosta ympäristönsuojeluun tavoitellaan. Esitysluonnoksen ilmastovaikutuksia tulisi käsitellä tarkemmin.

## Esitysluonnoksen keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet

- i) Esitysluonnoksessa tulisi käsitellä kootusti esityksellä saavutettavat tavoitteet ja kustannukset esimerkiksi taulukossa. Nyt esitysluonnoksella saavutettavien tavoitteiden ja niistä aiheutuvien kustannusten vertaaminen on työlästä.
- ii) Esitysluonnoksesta ei selviä riittävän tarkasti, kuinka suuri muutos ehdotuksilla saavutetaan suhteessa aikaisempaan kaivosten ympäristönsuojelun tasoon. Esitysluonnoksessa tulisi suhteuttaa uudistuksen kustannusarviot nykyisiin kustannuksiin, jotta saataisiin tarkempi käsitys ehdotetun muutoksen suuruusluokasta.
- iii) Esitysluonnoksessa tulisi arvioida karkealla tasolla kaivostoiminnan investointihalukkuuden vähenemisen ilmastovaikutuksia. Esitysluonnoksesta jää lisäksi epäselväksi, voiko riskinä olla, että ehdotetut muutokset heikentävät ilmastonmuutoksen torjuntaa.
- iv) Euroopan turvallisuustilanne on ollut hyvin erilainen esitysluonnoksen valmistelun alkuvaiheessa. Esitysluonnokseen tulisi lisätä kuvaus Ukrainan ja Venäjän sodan vaikutuksesta kaivosmineraalien kysyntään ja tarjontaan sekä yleisesti kaivosalan merkityksestä huoltovarmuuteen. Lisäksi esitysluonnoksessa voisi tarkentaa kaivosalan merkitystä energiamurroksessa.
- v) Esitysluonnoksessa tulisi vielä arvioida, lisääntyykö tarve kuntien yhteisille kaavoille ja kuntien väliselle yhteistyölle sen vuoksi, että kaivostoiminta perustuisi jatkossa oikeusvaikutteiseen



kuntakaavaan. Esitysluonnoksesta jää vielä hieman epäselväksi muutoksen vaikutus erilaisiin kuntiin.

- vi) Vaikutuksia alkuperäiskansojen oikeuksiin tulisi vielä konkretisoida. Esityksestä ei ilmene riittävän selkeästi, miten saamelaisten asema alkuperäiskansana paranisi nykyisestä. Esityksessä voisi vielä kirkastaa, mitä nykytilan ongelmia ehdotetut muutokset korjaavat.

## 1. Hallituksen esitysluonnoksen keskeinen sisältö

Tässä esitettävä kuvaus on suora lainaus esitysluonnoksen ”esityksen pääasiallinen sisältö” -jaksosta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaivoslakia.

Esitys perustuu pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman strategiseen kokonaisuuteen ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” ja sen tavoitteeseen 8 ”Parannetaan kaivosten ympäristönsuojelua”. Tässä esityksessä tavoitteena on esittää sellaisia ympäristönsuojelua parantavia säännöksiä, jotka liittyvät kaivoslain ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan.

Esityksessä on myös vastattu kaivoslaki Nyt -kansalaisaloitteesta eduskunnan kirjelmässä annettuihin huomioihin. Lisäksi kaivosviranomaisen lupatoimintaa tarkennettaisiin myös asetustasolla, tämän vuoksi on esitetty valtuuksia antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä.

Esityksessä ehdotetaan paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi, että kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on kunnan hyväksymä kaava. Muun muassa paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi esityksessä ehdotetaan lisäksi muiden elinkeinojen huomioon ottamista nykyistä vahvemmin kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa. Esityksessä ehdotetaan kiinteistön omistajan aseman parantamiseksi ja alueen asukkaiden kokemien haittojen vähentämiseksi tiukennuksia malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeviin edellytyksiin, muun muassa maanomistajien suostumuksen edellyttämistä, kun malminetsintälupa on ollut voimassa kymmenen vuotta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tiedonsaantioikeuksien parantamista vuosittain pidettävillä avoimilla yleisötilaisuuksilla. Varaussäntelyyn esitetään useita muutoksia, muun muassa varausaluetta koskevan veronluonteisen maksun käyttöönottoa ja varausajan lyhentämistä.

Ympäristönsuojelun tason parantamiseksi kaivoslain mukaisessa säntelyssä esityksessä ehdotetaan muutosesityksiä, joiden tarkoituksena on huomioida maisemalliset ja ympäristölliset sekä luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kysymykset entistä vahvemmin kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa. Esityksessä ehdotetaan myös muutoksia kaivoslain mukaisiin yleisiin periaatteisiin muun muassa, että kaivostoiminnan kaikissa vaiheissa toiminnanharjoittaja hyödyntää kaikki alueella tavatut kaivosmineraalit, jotka ovat toiminnanharjoittajalle teknistaloudellisesti hyödynnettävissä. Lisäksi esitys sisältää tarkennuksia viranomaisten neuvontavelvollisuuteen liittyvään säntelyyn ja ilmoitusmenettelyä kiinteistön omistajan



suostumuksella toteuttavalle malminetsinnälle. Esityksessä ehdotetaan tiukennuksia kaivoslain mukaiseen vakuussäätelyyn ja muutoksia kaivostoiminnan lopettamista koskevaan säätelyyn siten, että kaivoksen vaiheittainen sulkeminen otetaan huomioon kaivostoiminnan aikana entistä paremmin ja kaivoksen lopullinen sulkeminen toteutetaan vastuullisesti.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia saamelaiden oikeuksia alkuperäiskansana koskeviin säännöksiin, muun muassa täsmennyksiä luvan hakijan selvitysvelvollisuuteen. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tiedottamista ja osallistumista koskevien säännösten osalta paliskuntien aseman yhdenmukaistamista.

Lain toimivuuden parantamiseksi esityksessä ehdotetaan muutoksia luvan siirtoa koskevaan säätelyyn, kaivostoimitusta koskevaan säätelyyn ja hallintopakkosäätelyyn sekä esitetään kaivosrekisteriä koskevaa säännöstä.

Lupaviranomaisten voimavarojen osalta kaivosviranomaiselle tullaan vuoden 2023 valtion talousarvioon esittämään tarvittavia resursseja.

## 2. Arvio hallituksen esitysluonnoksesta ja vaikutusarvioinneista

### 2.1 Yleiset huomiot

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksesta saa käsityksen asian valmistelusta ja keskeisistä ehdotuksista. Esitysluonnoksessa on kuvattu selkeästi ja tiiviisti lausuntopalautetta. Esitysluonnos on kirjoitettu ymmärrettävästi<sup>1</sup>. Esitysluonnoksessa ei kuitenkaan riittävästi taustoiteta sitä, että kaivostoiminta tuottavana elinkeinotoimintana tukee ihmisten hyvinvointia tuottamalla ihmisille työtä ja raaka-aineita, jotka ovat välttämättömiä monille tuotteille. Raaka-aineiden hyödyntämisellä on kuitenkin kustannuksia ympäristön suhteen. Lähtökohta, joka valitaan mineraalien hyödyntämiselle, vaikuttaa myös epäsuorasti maanomistajien asemaan. Säätelyllä ratkaistaan eri sukupolvien välistä ja sukupolvien sisäistä hyvinvoinnin jakautumista. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi kuvata tarkemmin taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen tavoitteiden painotuksia ja tuoda esitysluonnoksessa selkeämmin esille, vahvistetaanko kahta jälkimmäistä tavoitetta ensimmäisen kustannuksella.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa on kuvattu tiiviisti kaivostoimialan nykytilaa ja aiheeseen vähemmän perehtynyt lukija saa käsityksen kaivostoimialasta. **Arviointineuvosto pitää kuitenkin puutteena**, että nykytilan kuvauksessa ei ole esitetty riittävästi toimialaan liittyviä nykytilan

<sup>1</sup> Esitysluonnoksen sivulla 61 mainittua kohtaa voisi kuitenkin selkiyttää. ”Myönteisiä ympäristövaikutuksia voi myös olla ehdotetulla muutoksella malminetsintäluvan nojalla tapahtuvan malminetsinnän kiellettyjä seurauksia koskevaan säännökseen. Säännöksen aseman voidaan nähdä selkiytyvän ja lisäksi niiden kiellettyjen seurauksien määrän kasvavan, joita luvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ei saisi aiheutua.” Lukijalle voi muodostua väärä käsitys siitä, että säännöksestä johtuen kiellettyjen seurausten määrä kasvaisi.



haasteita. Euroopan turvallisuustilanne on ollut hyvin erilainen esitysluonnoksen valmistelun alkuvaiheessa. Esitysluonnokseen tulisi lisätä kuvaus Ukrainan ja Venäjän sodan vaikutuksesta kaivosmineraalien kysyntään ja tarjontaan sekä yleisesti kaivosalan merkitystä huoltovarmuuteen. Esitysluonnoksessa voisi tarkentaa kaivosalan merkitystä energiamurroksessa.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi ottaa huomioon Ukrainan ja Venäjän välisen sodan ja sen mahdollisen pitkittymisen vaikutus ehdotettuihin muutoksiin. **Arviointineuvoston käsityksen mukaan** maailman kriisit voivat lisätä kotimaisten tai eurooppalaisten kaivosmineraalien kysyntää osana huoltovarmuutta ja toisaalta kriisit voivat aiheuttaa epävarmuutta toimialalle. Onko mahdollista, että kriisien myötä kotimaisen kaivosteollisuuden kysyntä kasvaa, tai lisäävätkö kriisit kaivostoimialan epävarmuutta?

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa on käsitelty olennaista muiden maiden lainsäädäntöä ja käytäntöä. Esitysluonnoksen perusteella jää kuitenkin vielä epäselväksi, onko muiden maiden kokemuksia kaivosten ympäristönsuojelun parantamisesta ollut mahdollista hyödyntää tässä esityksessä.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksesta tulisi täsmällisemmin selvittää, kuinka ja miltä osin ympäristönäkökohdat otetaan lupamenettelyihin liittyvässä päätöksenteossa huomioon ja millaisia riskejä ehdotettuun sääntelytapaan tältä osin sisältyy.

**Arviointineuvosto pitää myönteisenä**, että esitysluonnoksessa on arvioitu muita toteuttamisvaihtoehtoja. Esitysluonnoksessa todetaan, että hallitusohjelman kirjaus kaivostoiminnan edellytysten varmistamisesta on keskeisessä roolissa hallitusohjelman muita kirjauksia toimeenpantaessa. Esitysluonnoksen tavoitteena on kuitenkin myös parantaa kaivostoiminnan ympäristönsuojelua sekä paikallista hyväksyttävyyttä ja vaikutusmahdollisuuksia. **Arviointineuvosto katsoo**, että vaihtoehtojen osalta jää hieman epäselväksi, onko vaihtoehtoja punnittu riittävästi myös muiden tavoitteiden kuin kaivostoiminnan edellytysten varmistamisen näkökulmasta.

**Arviointineuvosto pitää myönteisenä**, että esitysluonnoksessa on tunnistettu olennaisia vaikutuslajeja.

**Arviointineuvosto kiinnittää huomiota**, että esitysluonnoksessa tulisi käsitellä kootusti esityksellä saavutettavat tavoitteet ja kustannukset esimerkiksi taulukossa. Nyt esitysluonnoksella saavutettavien tavoitteiden ja niistä aiheutuvien kustannusten vertaaminen on työlästä.

## 2.2 Taloudelliset vaikutukset

### 2.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

**Arviointineuvosto pitää myönteisenä**, että esitysluonnoksessa on tunnistettu tarve kansantaloudellisten vaikutusten arvioinnille. Esitysluonnoksessa oli kuitenkin arvioitu kaivosteollisuuden yleistä merkitystä kansantaloudelle, mutta ehdotettavien muutosten vaikutus kansantalouteen jää vielä epäselväksi.

**Arviointineuvosto kiinnittää huomiota**, että vaikutusarvioinnissa esitetyt luvut perustuvat vuoden 2019 tietoihin. Esimerkiksi arvoketjujen osalta jää epäselväksi, onko arvioinnissa voitu ottaa huomioon



kaivosmineraaleja hyötykäyttävän teollisuuden nykytilan tarpeet, joihin vaikuttavat erilaiset maailman kriisit, kuten esimerkiksi ilmastonmuutos ja sodat.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa on arvioitu riittävästi vaikutuksia julkiseen talouteen. Esimerkiksi varausmaksusta tulevia tuloja on arvioitu riittävästi, ja arvioinnissa on otettu huomioon myös epävarmuudet.

### 2.2.2 Vaikutukset yrityksiin

**Arviointineuvosto katsoo**, että yritysvaikutuksia kaivosalan toimijoihin on arvioitu riittävästi. Lisäksi on arvioitu myös muihin elinkeinoihin kohdistuvia vaikutuksia. Arvioinnista selviää esimerkiksi sääntelytaakan suurusluokka, vaikutusmekanismit ja epävarmuudet. Suorien vaikutusten lisäksi on nostettu esille epäsuoria vaikutuksia.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi kuitenkin selvittää tarkemmin ehdotusten vaikutuksia poronhoitoon. Vaikutusarviossa tulisi selvittää, kuinka esitetyt lainmuutokset vaikuttavat poronhoidon edellytyksiin ja kuinka poronhoidolle aiheutuvia haittoja ehkäistäisiin koko poronhoitoalue huomioon ottaen. Esitysluonnoksesta ei selviä riittäväällä tavalla, kuinka paliskuntien yhdenvertainen kohtelu on tarkoitus turvata ja millä tavalla ehdotettu ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen tähän konkreettisesti vaikuttaisi.

### 2.2.3 Vaikutukset kotitalouksiin

**Arviointineuvosto toteaa**, että esitysluonnoksessa ei ole arvioitu erillisenä kappaleena vaikutuksia kotitalouksiin. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksesta ei selviä riittävästi, miten alueellisen työllisyyden väheneminen ja ympäristön parempi tila voisi vaikuttaa kotitalouksiin.

## 2.3 Viranomaisvaikutukset

**Arviointineuvosto katsoo**, että viranomaisvaikutuksia on arvioitu pääosin riittävästi<sup>2</sup>.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi vielä arvioida, lisääntykö tarve kuntien yhteisille kaavoille ja kuntien väliselle yhteistyölle sen vuoksi, että kaivostoiminta perustuisi jatkossa oikeusvaikutteiseen kuntakaavaan. Vaikka kaivoshanke sijoittuisi vain yhteen kuntaan, kaivoksen vaikutukset voivat kohdistua yhtä kuntaa laajemmalle alueelle. Kuntien kaavoitukseen käytettävissä olevat resurssit ja osaaminen voivat vaihdella. Esitysluonnoksesta jää vielä hieman epäselväksi muutoksen vaikutus erilaisiin kuntiin.

<sup>2</sup> Esitysluonnoksen sivulla 60 on arvioitu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston henkilöstökustannuksia. Esitysluonnoksen mukaan henkilöstökustannukset ovat vuosina 2022 – 2024 250 000 € vuodessa ja vuodesta 2025 eteenpäin 160 000 €/v. Esitysluonnoksessa vaikuttaa olevan kirjoitusvirhe vuoden 2022 – 2024 henkilöstökustannuksien euromäärässä.



## 2.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksen yhtenä tavoitteena on parantaa kaivosten ympäristönsuojelua. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksen perusteella ei saa riittävää käsitystä, kuinka suurta muutosta ympäristönsuojeluun tavoitellaan ja kuinka suuri ja minkälainen muutos olisi odotettavissa suomalaisen kaivostuotantoon suhteessa muihin maihin, joiden kanssa Suomi kilpailee samojen kaivosmineraalien tuotannosta.

Esitysluonnoksessa todetaan, että esityksellä voidaan nähdä olevan myönteisiä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia, mutta vaikutukset ovat verrattain vähäisiä. Esitysluonnoksen ympäristövaikutuksissa on ilmeisesti hyödynnetty Suomen ympäristökeskuksen laatimaa kaivoslain uudistuksen ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointia<sup>3</sup>. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnokseen tulisi lisätä asianmukaiset viittaukset käytettäviin lähteisiin.

Esitysluonnoksessa tuodaan esille, että ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää energiamurrosta, eli yhteiskunnan sähköistymistä.<sup>4</sup> Sähköistyminen ja uusiutuvien energiamuotojen etenevä hyödyntäminen vaativat esitysluonnoksen mukaan merkittäviä määriä raaka-aineita. Esitysluonnoksessa on tunnistettu, että maailmalla esiintyvät kriisit ovat viime aikoina vauhdittaneet Euroopan tahtoa irtautua fossiilisesta energiasta. Esitysluonnoksen mukaan esityksellä voi olla väliillisiä vaikutuksia luonnonvarojen käyttöön maaperässä olevien mineraalien osalta. Koska esityksen arvioidaan jossain määrin heikentävän malminetsintäinvestointien houkuttelevuutta, vähentäisi esitys tällöin maaperän mineraalien taloudellista hyötykäyttöä ainakin keskipitkällä aikavälillä. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksen vaikutusarvioinneissa olisi tarpeen huomioida tarkemmin erilaisten potentiaalisten kehityskulkujen vaikutuksia. Esitysluonnoksesta jää epäselväksi, voiko kaivosinvestointien houkuttelevuus pysyä ennallaan energiamurroksen vaikutuksesta.

**Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi arvioida esityksen ilmastovaikutuksia tarkemmin. Esitysluonnoksesta saa käsityksen, että ehdotukset voivat vähentää uusia kaivosinvestointeja. Arviointineuvoston käsityksen mukaan ilmastonmuutoksen torjunta lisää huomattavan määrän kaivosmineraalien tarvetta esimerkiksi akkuteollisuuden tarpeisiin. Esitysluonnoksesta jää epäselväksi, voiko kaivosinvestointien vähentymisellä olla merkitystä ilmastonmuutoksen torjuntaan. Lisäksi esitysluonnoksesta ei selviä, voiko muutoksella olla vaikutusta Euroopan komission kriittisten raaka-aineiden listauksessa olevien raaka-aineiden saatavuudelle<sup>5</sup>.

**Arviointineuvosto pitää myönteisenä**, että esitysluonnoksessa on arvioitu ehdotuksen vaikutuksia kansalaisten asemaan, työllisyyteen ja aluekehitykseen sekä omana kappaleenaan perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia. **Arviointineuvosto katsoo**, että perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia tulisi kuitenkin

<sup>3</sup> Suomen ympäristökeskuksen muistio 20.9.2021

<https://tem.fi/documents/1410877/21353824/Kaivoslain+uudistuksen+vaikutusarvio+20092021+SYKE.pdf/3922f4ae-0ef8-e696-7b67-fb3a4f960854/Kaivoslain+uudistuksen+vaikutusarvio+20092021+SYKE.pdf?t=1632474328928>

<sup>4</sup> Esitysluonnoksen mukaan Euroopan unionin tavoite on saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä sekä vähentää hiilidioksidipäästöjä 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

<sup>5</sup> [https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials\\_fi](https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_fi)



esittää yksilöidysti. Esitysluonnoksessa tulisi yksilöidä ne perusoikeudet, joihin esitys vaikuttaa ja selvittää lainmuutoksen vaikutukset kunkin perusoikeuden osalta erikseen. Esimerkiksi esityksessä ehdotetaan, että malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on maanomistajan suostumus.

**Arviointineuvosto katsoo**, että ehdotuksen vaikutusta omaisuudensuojaan tulisi arvioida vielä tarkemmin. Esitysluonnoksessa voisi olla vielä arviointia siitä, mitä haasteita maanomistajan suostumuksen saamiseen voi liittyä<sup>6</sup>.

**Arviointineuvosto katsoo**, että vaikutuksia alkuperäiskansojen oikeuksiin tulisi vielä konkretisoida. Esityksestä ei ilmene riittävän selkeästi, miten saamelaisten asema alkuperäiskansana paranisi nykyisestä. Esityksessä voisi vielä kirkastaa, mitä ongelmia ehdotetut muutokset korjaavat nykytilasta. Lisäksi esitysluonnoksessa tulisi kuvata ehdotusten vaikutuksia saamelaisten kulttuurille ja perinteisille elinkeinoille, kuten esimerkiksi poronhoidolle.

**Arviointineuvosto pitää myönteisenä**, että esitysluonnoksessa on arvioitu kaivosalaa koskevien lainsäädäntöhankkeiden yhteisvaikutuksia. Esitysluonnoksessa tunnistetaan, että muutosten yhteisvaikutuksia ei voi tarkasti arvioida, koska tietoja lopullisista ratkaisuista ei ole. Esitysluonnoksessa tuodaan esille, että työ- ja elinkeinoministeriö arvioi kaivoslain muutosten toimeenpanoa kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta. **Arviointineuvosto katsoo**, että toimeenpanon arvioinnissa olisi tarpeen myös tarkastella kaivosalaa koskevien lainsäädäntöhankkeiden yhteisvaikutuksia, jotta yhteisvaikutuksista saadaan myöhemmin riittävä käsitys.

### 3. Lainsäädännön arviointineuvoston lausuma

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto on annettu laiksi kaivoslain muuttamisesta koskevasta hallituksen esityksestä (hankenumero: TEM090:00/2019), jonka työ- ja elinkeinoministeriö toimitti arviointineuvoston käyttöön sähköpostitse 31.5.2022. Lausunto on julkinen.

**Arviointineuvosto katsoo**, että hallituksen esitysluonnos on puutteellinen säädösehdotusten vaikutusten arviointiohjeen näkökulmasta. Esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

**Helsingissä 23. kesäkuuta 2022**

**Leena Linnainmaa**

**Lainsäädännön arviointineuvoston varapuheenjohtaja**

<sup>6</sup> Esitysluonnoksesta jää epäselväksi, miten tavoitetaan kuolinpesän osakkaat tai ulkomailla oleskelevat maanomistajat.



VALTIONEUVOSTON KANSLIA  
STATSRÅDETS KANSLI

LAINSÄÄDÄNNÖN  
ARVIOINTINEUVOSTO



**Annika Collin**

**Erityisasiantuntija, arviointineuvoston sihteeri**

**Yhteystiedot:**

Valtioneuvoston kanslia  
PL 23, 00023 Valtioneuvosto  
vnk.fi  
p. 0295 16001





## Liite 1 Arviointineuvoston käyttämät standardilausumat

1. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää säädösehdotusten vaikutusten arviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvostolla on vain vähäisiä lisäysehdotuksia esitysluonnokseen.
2. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos vastaa pääosin säädösehdotusten vaikutusten arviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitystä täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.
3. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa osittain säädösehdotusten vaikutusten arviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että esitysluonnosta korjataan neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.
4. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos on puutteellinen säädösehdotusten vaikutusten arviointiohjeen näkökulmasta. Esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.
5. Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on merkittäviä puutteita. Esitysluonnoksen pohjalta ei todennäköisesti pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi. \*

\* Viimeinen virke voidaan jättää pois niissä tilanteissa, kun esitystä ei käytännössä voida vetää pois.